

NOTĂ INFORMATIVĂ

cu privire la proiectul noii redacții a Regulamentului cu privire la interconectare

CUPRINS

1. Prevederi legale.....	3
2. Contextul reglementării	4
3. Nou în proiectul Regulamentului cu privire la interconectare.....	6
4. Procesul de consultare publică	7

1. Prevederi legale

În conformitate cu prevederile Legii nr.241-XVI din 15.11.2007 a comunicațiilor electronice, ANRCETI dispune în instrumentarul său de 2 tipuri de intervenție de reglementare în sectorul comunicațiilor electronice. Primul – prin intermediul reglementărilor generale (cum sunt regulamentele), respectiv, sunt simetrice în raport cu actorii de pe piață și au funcția de a remedia acele probleme, care pot apărea și pe o piață suficient de competitivă. Cel de-al doilea rezidă în reglementarea *ex-ante* (reglementarea de prevenire) a piețelor care nu sunt suficient de competitive, adică pe ele există furnizori capabili să se comporte independent de concurenți și de consumatori. În cazul reglementării *ex-ante*, ANRCETI, după o analiză corespunzătoare a pieței și constatările făcute, impune în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă de piață obligații speciale individuale (prin care reprezintă o reglementare asimetrică) pentru a remedia problemele legate de insuficiența competitivității pieței.

Principalul document de reglementare simetrică a relațiilor de interconectare și de acces la rețele și la infrastructura asociată lor este Regulamentului cu privire la interconectare. În redacția curentă, acesta a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.12 din 31.01.2009, în conformitate cu prevederile art.40 al Legii comunicațiilor electronice.

În ceea ce privește reglementarea *ex-ante*, ANRCETI, în conformitate cu prevederile art.51 al Legii comunicațiilor electronice, identifică piețele relevante și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă și al impunerii, menținerii, modificării ori retragerii obligațiilor speciale preventive. Agenția definește metodologia și criteriile de identificare a piețelor relevante și identifică aceste piețe, luând în considerare condițiile naționale specifice. De asemenea, ANRCETI publică lista piețelor relevante.

După identificarea piețelor relevante, Agenția efectuează analiza completă a acestor piețe, astfel încât să ia decizii cu privire la desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante (articolul 52 al Legii comunicațiilor electronice) și impune obligații corespunzătoare (articolul 54 al Legii comunicațiilor electronice).

Procesul de identificare a piețelor relevante a fost stabilit în Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției nr. 55 din 29 decembrie 2008.

Prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.85 din 28.04.2009 a fost definită lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, pe care ANRCETI și-a propus să le examineze în vederea aprecierii relevanței pentru reglementarea preventivă (*ex-ante*). La întocmirea listei date s-a ținut cont în cea mai mare măsură de Recomandarea Comisiei Europene 2007/879/CE privind piețele relevante de produse și de servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*, în conformitate cu Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L344 din 28 decembrie 2007). Suplimentar la cele 7 piețe relevante propuse în Recomandarea Comisiei, ANRCETI a găsit că sunt semne să se presupună că erau încă 3 piețe din domeniu comunicațiilor electronice, care în circumstanțele naționale arătau semne de competitivitate redusă.

2. Contextul reglementării

Prin Regulamentul cu privire la interconectare ANRCETI a stabilit în 2009 cadrul de reglementare simetrică a relațiilor de interconectare și acces la rețelele de comunicații electronice ale furnizorilor. În cea mai mare parte, acesta reglementează relațiile de interconectare a rețelelor publice de telefonie și accesul la bucla locală de cupru a furnizorilor care sunt desemnați prin mecanismul de reglementare *ex-ante* drept furnizori cu putere semnificativă pe această piață. În același timp, Regulamentul în actuala redacție cuprinde doar într-o mică măsură reglementarea accesului la infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice – doar în măsura în care acest acces este necesar pentru a obține interconectarea sau accesul la bucla locală.

În perioada 2009-2011, ANRCETI a examinat 9 piețe din 10 stabilite în Hotărârea nr.85/2009, le-a constatat pe toate cele analizate drept relevante reglementării preventive, a desemnat furnizorii cu putere semnificativă și a impus remediile necesare (obligățiile speciale preventive).

Dintre cele 9 piețe analizate, 8 sunt piețe de servicii cu ridicata care vizează servicii de interconectare (de origine, terminare și tranzit de apeluri), acces la infrastructura de buclă locală și la servicii de bitstream, servicii de linii închiriate.

În anul 2011 ANRCETI a lansat analiza pieței 10 din listă – *Servicii de acces fizic la infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice*. Conform definiției date, această piață cuprindea accesul la categorii distincte de infrastructura fizică, astfel ca – canalizare, spații de colocare, piloni, site-uri, turnuri și alte facilități de infrastructură – asociată rețelelor de comunicații electronice.

Proiectele Analizei pieței serviciului de acces fizic la infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice și a Hotărârii privind identificarea pieței relevante reglementării preventive și desemnarea furnizorului cu putere semnificativă au fost publicate pe site-ul ANRCETI pentru consultări publice în perioada 21.02.2012 – 12.03.2012. La solicitarea S.A. "Orange Moldova" de extindere a termenului pentru prezentarea comentariilor, ANRCETI a extins termenul de consultare publică a proiectului Analizei pieței până la data de 26.03.2012.

Conform proiectului Analizei date, ANRCETI găsea că piața dată este compusă din 3 piețe ale produsului distincte:

- Piața A: furnizarea serviciilor de acces la canalizație telefonică;
- Piața B: furnizarea serviciilor de acces la stâlpi telefonici;
- Piața C: furnizarea serviciilor de acces la turnuri de radiocomunicații.

Conform proiectului Analizei, ANRCETI a ajuns la concluzia preliminară că existau suficiente dovezi că S.A. „Moldtelecom” are putere semnificativă pe piața serviciilor de acces la canalizație telefonică și la piața serviciilor de acces la stâlpi telefonici, iar S.A. „Orange Moldova” are putere semnificativă pe piața serviciilor de acces la turnuri de radiocomunicații.

Pe lângă aceste constatări, ANRCETI considera că există semne că furnizorii S.A. „Orange Moldova” S.A. „Moldtelecom” și S.A. „Moldcell” se bucură de o putere semnificativă colectivă, având în vedere că S.A. „Moldtelecom” și S.A. „Moldcell” au motivație să aibă comportament similar cu cel al S.A. „Orange Moldova” în ceea ce privește furnizarea accesului la infrastructura de turnuri operată. Totuși, ANRCETI se vedea constrânsă de prevederea art.52 al Legii comunicațiilor electronice, care nu admite declararea drept furnizori cu putere semnificativă pe cei ce dețin o cotă de piață sub 35%.

În urma consultărilor publice, au parvenit propuneri și comentarii de la S.A. „Moldtelecom”, S.A. „Orange Moldova” și S.R.L. „Arax Impex”.

S.A."Moldtelecom" și S.R.L."Arax Impex", în comentariile sale, s-au referit la piețele serviciilor de acces fizic la canalizare și stâlpi telefonici. Niciunul dintre acești furnizori nu au contestat concluziile făcute de ANRCETI. S.R.L."Arax Impex" a venit cu propunerea de a include în analiza pieței suporturile de radioficare. De asemenea, S.R.L."Arax Impex" a atenționat asupra plăților percepute lunar de S.A."Moldtelecom" pentru deservirea cablurilor, care sunt nefundamentate din punct de vedere a cheltuielilor suportate. S.A."Moldtelecom" s-a referit în principal la necesitatea de a fi făcute precizări care să ofere siguranță juridică procesului de acces la infrastructura de canalizație și stâlpi telefonici.

S.A."Orange Moldova" s-a referit doar la piața serviciilor de acces fizic la turnurile de radiocomunicații. S.A."Orange Moldova" nu a fost de acord cu poziția că pe această piață există putere semnificativă individuală. Furnizorul a menționat că, similar celorlalți furnizori, are nevoie de acces la turnurile de radiocomunicații. De asemenea, orientarea doar a tarifelor S.A."Orange Moldova" la cost, ar poziționa acest furnizor într-o situație dezavantajoasă față de concurenți.

ANRCETI a examinat comentariile recepționate și le-a găsit întemeiate. O deosebită atenție cerea poziția companiei S.A."Orange Moldova", cu argumentele cărei ANRCETI a căzut de acord. Având în vedere că declararea furnizorilor cu putere semnificativă în cadrul unei puteri colective ar fi fost sub riscul interferenței cu restricția din art.52 al Legii comunicațiilor electronice, ANRCETI a găsit că avansarea prin determinarea doar a puterii semnificative individuale nu ar permite remedierea efectivă a problemelor concurenței. Prin urmare, a fost examinată oportunitatea unei reglementări simetrice a acestei probleme, prin intermediul Regulamentului cu privire la interconectare. ANRCETI a găsit că asemenea abordare cel mai bine ar răspunde dezideratului de partajare eficientă între toți furnizorii a infrastructurii asociate rețelelor de radiocomunicații. Conform unei asemenea abordări, subiecți ai reglementării date, conform situației existente pe piață, ar deveni S.A."Orange Moldova", S.A."Moldcell", S.A."Moldtelecom" și Î.S."Radiocomunicații".

Având în vedere acestea, ANRCETI a examinat suplimentar oportunitatea identificării doar a 2 piețe a produsului (accesul la canalizație telefonică și accesul la stâlpi telefonici) drept relevante reglementării preventive, desemnării furnizorului cu putere semnificativă și impunerii remediilor pe acestea. ANRCETI a analizat practicile de reglementare europene relevante, care pornesc de la Recomandarea 2010/572/UE a Comisiei Europene din 20 septembrie 2010 privind accesul reglementat la rețelele de acces de nouă generație (Next Generation Access Networks – NGA). Conform acestei recomandări, regulatorii naționali trebuie să impună furnizorilor cu putere semnificativă pe piața 4 (accesul ridicat la infrastructura de rețea la un punct fix) obligația accesului la infrastructura potrivită pentru construirea rețelelor de acces în bandă largă. Obligația dată va permite operatorilor alternativi să urce pe scara investițiilor și să dezvolte rețelele lor în același timp cu furnizorul cu putere semnificativă.

Prin urmare, ANRCETI a considerat potrivit să revadă poziția sa inițială și să introducă măsurile ex-ante cu privire la accesul la infrastructura asociată rețelelor fixe în cadrul remediilor pieței 4. ANRCETI planifică expunerea pentru consultare publică a analizei pieței date (a 2-a iterație) până la finele anului 2012. De asemenea, aceasta va necesita revizuirea la începutul anului 2013 a Hotărârii nr.85/2009 prin excluderea pieței 10 actuale din lista dată.

3. Nou în proiectul Regulamentului cu privire la interconectare

Actualul Regulament cu privire la interconectare se bazează pe prevederile art.40 al Legii comunicațiilor electronice și stabilește procedura privind accesul la rețele și/sau serviciile publice de comunicații electronice și infrastructura asociată. ANRCETI consideră prevederile date depășite din cauza faptului că în perioada 2009-2011 a fost format mecanismul de reglementare *ex-ante*.

De asemenea, ANRCETI consideră, că Regulamentul în vigoare nu vizează măsuri importante de acces la infrastructura asociată rețelilor de comunicații electronice. Lipsa unei utilizări partajate eficiente a infrastructurii asociate existente reprezintă o serie de oportunități ratate pentru sectorul comunicațiilor electronice în perioada dezvoltării masive a rețelilor de acces de nouă generație fixe și mobile, ceea ce se va transforma în deficiențe ale pieței pe termen lung. Pentru a anticipa aceste deficiențe, ANRCETI găsește necesar să acționeze proactiv prin introducerea de modificări necesare la Regulamentul cu privire la interconectare (conform art.40 alin.(5) al Legii comunicațiilor electronice).

Având în vedere că măsurile noi preconizate de propunerile de modificări la Regulamentul cu privire la interconectare, precum și modificările substanțiale la prevederile actuale în vederea actualizării, formează un volum de modificări semnificativ peste 50%, ANRCETI propune o redacție nouă a Regulamentului cu privire la interconectare.

Proiectul noii redacții a Regulamentului cu privire la interconectare este într-o măsură mai mare orientat pe asigurarea accesului la infrastructura fizică asociată rețelilor de comunicații electronice, fixe și mobile.

Conform proiectului, furnizorii care operează infrastructură asociată rețelilor de acces prin fir și fără fir: canalizație telefonică, stâlpi telefonici, piloni de radiocomunicații, urmează să ofere accesul la această infrastructură altor furnizori în vederea construirii rețelilor. Totodată, ANRCETI va veni cu obligații speciale preventive în sarcina furnizorului cu putere semnificativă pe piața cu ridicata a accesului la infrastructura de rețea la un punct fix (piața 4), care vor cuprinde și obligația accesului la infrastructura asociată (canalizație și stâlpi telefonici). Obligațiile date vor fi mai detaliate, în funcție de problemele concurenței.

De asemenea, în proiectul noii redacții a Regulamentului cu privire la interconectare sunt prevăzute reglementări ce stabilesc obligația furnizorilor de rețele mobile să ofere acces la rețelele lor furnizorilor virtuali de rețele mobile (MVNO) și să publice oferte de referință pentru asemenea acces la atingerea gradului de acoperire teritorială de 30%. Aceasta presupune obligația negocierii în vederea oferirii accesului.

4. Procesul de consultare publică

ANRCETI expune pentru consultare publică noul proiect al Regulamentului cu privire la interconectare pe data de 16.11.2012. ANRCETI solicită tuturor părților interesate să expedieze comentariile lor până la 17.12.2012, ora 17-00, termenul limită de prezentare a comentariilor.

Comentariile pot fi adresate în formă scrisă la:

Bd. Ștefan cel Mare, 134, MD-2012,

CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA

Fax: (0 22) 222 885

și/sau la: e-mail: office@anrceti.md

ANRCETI încurajează părțile interesate să se expună asupra prevederilor incluse în proiectul noii redacții a Regulamentului, precum și să-și expună largit viziunile, dacă găsesc necesar că și alte forme de acces la rețele și infrastructura asociată sunt necesare a fi impuse prin intermediul reglementării simetrice, cu argumentarea viziunilor.

În urma comentariilor primite, ANRCETI va face modificări la proiect, va întocmi sinteza recomandărilor și propunerilor pe care o va face publică, precum și va invita părțile interesate să participe la audieri publice asupra problemelor-cheie ale proiectului.